

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.I.20.447/2024/7.

A tanács tagjai: Nyírőné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke

Dr. Mocsár Attila Zsolt előadó bíró

Dr. Cseh Attila bíró

Dr. Parlagi Mátyás bíró

Dr. Szabó Klára bíró

A felperes: felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Ujvári Éva Zsuzsa ügyvéd (cím1)

Az alperes: alperes (cím)

Az alperes képviselője:

Dr. Sinka Tamás ügyvéd (cím2)

A per tárgya: házasság felbontása és egyéb

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

a felperes és az alperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Debreceni Törvényszék P1.Pf.20.145/2023/44.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Debreceni Járásbíróság 52.P.21.116/2021/63.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Felülvizsgálati eljárási költségeiket a felek maguk viselik.

Kötelezi a felperest 140.000 (száznegyvenezer), az alperest 70.000 (hetvenezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az esedékesség napjáig az államnak az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felek 2010. október 9-én kötöttek házasságot, amelyből három gyermekük született. Életközösségük 2020. szeptember 30-án megszűnt. Közös lakásuk (a továbbiakban: házastársi közös lakás) a helység, utca, házsám szám alatti ingatlanban volt, ami egy 117 m²-es új építésű négyszobás ház. A felek és gyermekeik az életközösség megszűnését követően is ebben az ingatlanban laktak. A felek között 2022. április 6-án gyermekeik előtt vita, konfliktus alakult ki, melynek során tettelegességet is elszenvedett a felperes. Ezen a napon a felperes a három gyermekkel elköltözött a szülei debreceni lakásába. A gyámhivatal 2022. június 15-én meghozott határozatával elrendelte a három gyermek védelembe vételét.

[2] A felperes az elköltözését követően felújította a tulajdonaként nyilvántartott és édesanyja holtig tartó haszonélvezeti jogával terhelt helység, utca, házszám 1 szám alatti 76 m² terület nagyságú, két szoba, nappali, étkezőkonyha, fürdőszoba helyiségekből álló ingatlant, amelybe 2022. június 17-én a gyermekekkel együtt beköltözött.

[3] A rendőrkapitányság 2022. június 15-től az alperessel szemben súlyos testi sértés kísérletének, valamint közúti veszélyeztetés büntettének elkövetése miatt folytatott büntetőeljárást, melynek eredményeként megállapította, hogy a beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján a felperes 8 napon túl gyógyuló sérüléseit elszenvedhette közlekedési esemény során, de ütéses, ütődéses, rúgásos, eleséses, „ráeséses mechanizmust” sem lehetett kizárni teljes bizonyossággal. A rendelkezésre álló adatok alapján a rendőrhatalóság megállapította, hogy az alperes cselekménye nem merítette ki a közúti veszélyeztetés büntettének törvényi tényállását, sem más közvádra üldözendő bűncselekményt. Az alperes magatartása miatt közvetlen veszély nem alakult ki.

[4] A felek gyermeknevelési képessége az átlagoshoz mérten gyengébb szintű, a gyermekek érzelmileg erősebben kötődnek a felpereshez.

A felperes keresete, az alperes védekezése

[5] A felperes keresetében kérte a felek házasságának felbontását, a szülői felügyelet gyakorlására való feljogosítást, az alperes és a gyermekek kapcsolattartásának szabályozását, az alperes kötelezését gyermektartásdíj megfizetésére, továbbá a házastársi közös lakás kizárólagos használatára való feljogosítást.

[6] Az alperes a házasság felbontását nem ellenezte, ezt meghaladóan ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását. Kérte továbbá a szülői felügyelet gyakorlására feljogosítást, a felperes és a gyermekek kapcsolattartásának szabályozását, a felperes kötelezését gyermektartásdíj megfizetésére, továbbá a házastársi közös lakás megosztott használatának elrendelését.

Az első- és a másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felek házasságát felbontotta; megállapította életközösségük időtartamát; a gyermekek szülői felügyeletének gyakorlására a felperest jogosította fel, gyermekekenként havi 30.000 forint gyermektartásdíj megfizetésére kötelezte az alperest. Szabályozta az alperes és a gyermekek kapcsolattartását. Folyamatos kapcsolattartás: páros héten péntek 18:00 órától vasárnap 18:00 óráig, páratlan héten szerdán az iskolai foglalkozás végétől 18:00 óráig. Időszakos kapcsolattartás: páratlan év december 24-én 9:00 órától 16:00 óráig, december 26-án 9:00 órától a téli szünet első felének végéig 19:00 óráig. Páros év december 24-én 16:00 órától december 26. 9:00 óráig, és a téli szünet második fele

kezdő nap 9:00 órától lejárati nap 19:00 óráig. Tavaszi szünet csütörtökön 9:00 órától szombat 19:00 óráig, pünkösdvasárnap 9:00 órától 19:00 óráig. Nyári szünet 5 hét, júniusban a szünet első hétfője 9:00 órától vasárnap 19:00 óráig, július 1-től 15-ig, augusztus 1-től 15-ig. Őszi szünet első fele kezdő nap 9:00 órától lejárati nap 19:00 óráig. Rendelkezett az elmaradt kapcsolattartás pótlásáról. A házastársi közös lakás kizárólagos használatára a felperest jogosította fel, kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül hagyja el az ingatlant.

[8] Ítélete indokolásában – továbbiak mellett – kifejtette, hogy a felek gyermeknevelési képessége az átlagoshoz mérten gyengébb szintű, a gyermekek érzelmileg erősebben kötődnek a felpereshez, a gyermekek testi, szellemi, erkölcsi fejlődését az biztosítja, ha a felperes gyakorolja a szülői felügyeletet. Az alperes és a gyermekek kapcsolattartásában kialakult egy kiszámítható, jól működő rend, ami a gyermekek számára az állandóságot, a kiegyensúlyozottságot biztosítja. Az alperes által kért kibővített kapcsolattartás nem tenné lehetővé az állandóság és a kiegyensúlyozottság teljesülését.

[9] A felperes a házastársi közös lakást nem önként hagyta el, hanem fizikai bántalmazását követően. A szülői felügyeletet a felperes gyakorolja, és a gyermekek érdeke a lakhatásuk és korábbi életszínvonaluk biztosítása. Ezek a tényezők indokolták a felperes feljogosítását a házastársi közös lakás kizárólagos használatára.

[10] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság kiegészített ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, fellebbezett részét részben megváltoztatta. Folyamatos kapcsolattartás: páros héten pénteken 16:00 órától hétfő 8:00 óráig, páratlan héten szerdán 16:00 órától csütörtök 8:00 óráig. A tanítási időszakban a gyermekeket az iskolából viheti el az alperes, a kapcsolattartás végével a gyermekeket oda köteles visszavinni. Tanítás nélküli napon a gyermekeket a felperes lakóhelyéről jogosult elvinni és oda köteles őket visszavinni. A házastársi közös lakás kizárólagos használatára az alperest jogosította fel, a felperes lakáshasználati jogát megszüntette. A felek által az állam javára fizetendő eljárási illeték összegét felemelte, mellőzte a felperes szakértői díj megfizetésére kötelezését, az alperes által fizetendő szakértői díj összegét felemelte. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a feleket fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az állam javára.

[11] Kiegészített ítéletét – továbbiak mellett – azzal indokolta, hogy a gyermekek érzelmi kötődése, valamint a felperes hatékonyabb indulatkezelése következtében a felperes alkalmasabb a gyermekek nevelésére. A felperes keresetében kérte az alperes és a gyermekek kapcsolattartásának szabályozását. A kereset a kapcsolattartás szabályozására kell hogy irányuljon, azonban a bíróság a kapcsolattartás időtartamának, helyének, módjának meghatározása során nincs kötve a felek kérelméhez, attól eltérően is rendelkezhet. A kapcsolattartás módjának és időtartamának meghatározása a bíróság diszkrecionális jogkörébe tartozik. Az igazságügyi pszichológus szakértő véleménye értelmében mind a felek, mind pedig a gyermekek szempontjából az lenne az ideális, ha a felek együtt tudnának működni, tudnának a gyerekekkel kapcsolatosan egyeztetni, beszélni egymással. Ebben az esetben a kapcsolattartás egy bővített formáját is meg lehetne valósítani. Ennek még az is a feltétele lenne, hogy a felek tiszteljék egymást, ami azonban jelen esetben nem rögzíthető. A gyermekek védelembe vételével kapcsolatos eljárásban is megállapítható volt, hogy a felek között feszült a helyzet. A gyermekek átadása és átvétele során azt kell elérniük, hogy minimálisra korlátozzák az ezzel kapcsolatos párbeszédet. Ezt biztosíthatja az, hogy az

alperes az iskolából hozza el kapcsolattartásra a gyermekeket és a kapcsolattartás végével oda is vigye vissza őket. Követendőek a Kúria Pfv.II.21.337/2020/4. számú döntésében foglaltak, azonban minden esetben külön kell vizsgálni a kapcsolattartással összefüggő körülményeket.

[12] A házastársi közös lakás alapterületénél, alaprajzi beosztásánál és helyiségeinek számánál fogva az elkülönült használatra alkalmas. A felperes keresetében eredetileg a házastársi közös lakás osztott használatának elrendelését kérte, amiből következően ő sem látott okot arra, hogy az alperes ne használhatná megosztva a házastársi közös lakást. A kizárólagos lakáshasználatra való feljogosítását későbbiekben a módosított keresetében kérte, miután 2022. április 6-án az alperes tettelesen bántalmazta. A következetes bírói gyakorlat szerint a bontóper megindítása után eseti jelleggel, nem rendszeresen, nem elhúzódóan történő, nem kirívóan durva tettlegességet magába foglaló bántalmazás nem minősül olyan durva, elviselhetetlen magatartásnak, amely miatt megállapítható lenne, hogy az együttlakás a továbbiakban a kiskorú gyermekek és a sértett házastárs érdekeinek súlyos sérelmével jár. A szubjektív oszthatatlanságot az életközösség megszűnése vagy a házasság felbontása után folyamatosan tanúsított, az életvitel egészére jellemző tettlegesség, agresszív, durva magatartás alapozza csak meg (BH1996. 589., Kúria Pfv.II.21.094/2021/7.). Nem állapítható meg az alperes olyan felróható magatartása, amely miatt a közös használat a felperes vagy a gyermekek érdekeinek súlyos sérelmével járna.

[13] A felperes a visszatérés szándéka nélkül költözött el a házastársi közös lakásból. A lakás használatához való ragaszkodása formális, a gyermekek védelembe vételével kapcsolatos gyámhivatali eljárásban 2022. április 14-én úgy nyilatkozott, hogy nem fog visszaköltözni az alperessel közös ingatlanba. A felperes jogi képviselője a 2022. október 13-án megtartott tárgyaláson azt mondta el, hogy a felperes azért kíván visszaköltözni a gyermekekkel a házastársi közös lakásba, mert a nagycsaládosok gázárkedvezményét erre az ingatlanra tudja igénybe venni, ide jelentkezett be, illetve ez megfelelőbb, mert kert is tartozik hozzá.

[14] A felperesnek ugyanazon a településen, ahol a házastársi közös lakás is található, megfelelő ingatlana van, ugyanakkor az alperes a házastársi közös lakáson kívül más ingatlannal nem rendelkezik, ezért súlyos érdeksérelmet jelentene, ha az alperesnek el kellene hagynia a házastársi közös lakást.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[15] A jogerős ítélet ellen – részbeni – hatályon kívül helyezése, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a folyamatos kapcsolattartás és a házastársi közös lakás használatára vonatkozó rendelkezésének helybenhagyása; másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítása iránt a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Érvelése szerint a jogerős ítélet sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:2. § (1) bekezdésében, 4:21. § (6) bekezdésében, 4:82. §-ában, 4:181. § (1)-(3) bekezdéseiben, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 2. § (2) bekezdésében, „206. § (1) bekezdésében, 221. § (1) bekezdésében”, 383. § (3) és (6) bekezdéseiben foglaltakat.

[16] A másodfokú bíróság az alperes és a gyermekek folyamatos kapcsolattartásának szabályozásakor a bizonyítékokat tévesen értékelte, azokból megalapozatlan következtetéseket vont le, fontos körülményeket figyelmen kívül hagyott, ezért a megállapításai jogszabálysértőek. A kapcsolattartás szabályozása során megsértette a Ptk. 4:21. § (6) bekezdését, amely szerint a gyermek érdekének kell elsődlegesen érvényesülnie. Sérült a Legfelsőbb Bíróság 17. számú irányelve, mert a gyermekek számára állandóságot, ezáltal biztonságot teremtő kapcsolattartási rendet megváltoztatta annak ellenére, hogy a másodfokú bíróság előtt a felek egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított kapcsolattartás működik. Nem vette kellő súllyal figyelembe a szakértői bizonyítás eredményét sem, holott a szakértő rögzítette, hogy ideális esetben, amennyiben a felek együtt tudnának működni, úgy idővel bővített kapcsolattartás is megvalósulhatna. A másodfokú bíróság érdemi indokolást nem adott a kapcsolattartás általa meghatározott tartalmát illetően, nem megalapozott döntést hozott, figyelemmel az igazságügyi pszichológiai szakértői véleményben foglaltakra, és a bírói gyakorlattal sem áll összhangban a folyamatos kapcsolattartás bővítése. Figyelmen kívül hagyta továbbá az elmeorvos szakértői véleményt, mely szerint az alperes impulzív és agresszív magatartása bármely helyzetben felszínre kerülhet, ami ezáltal a gyermekek terhére is történhet. A bővített kapcsolattartási rend további két éjszakát biztosít az alperes számára, annak ellenére, hogy kialakult a gyermekeknek egy rendszere, az, hogy valamennyi tanítási napon a felperestől mennek az iskolába.

[17] A másodfokú bíróság a lakáshasználat rendezésekor megsértette a Pp. 2. § (2) bekezdését, mert az alperes az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezésében nem kérte, hogy a másodfokú bíróság kizárólagosan őt jogosítsa fel a házastársi közös lakás használatára. Az osztott használat elrendelését kérte és azt, hogy mellőzze a másodfokú bíróság a házastársi közös lakás elhagyására való kötelezését. Olyan kérelmet nem terjesztett elő, hogy a bíróság a felperes lakáshasználati jogát szüntesse meg. A másodfokú bíróság tehát a felek kérelmétől eltérően szabályozta a lakáshasználatot, ami a gyermekek érdekével is ellentétes. Jelenleg az alperes egyedül él egy 117 m²-es ingatlanban, ezzel szemben a felperes a három gyermekkel egy visszafogottabb életszínvonalon kénytelen élni úgy, hogy a felperes a peres eljárás során hangsúlyozta: kizárólag „egy végszükség okozta megoldás volt” az elköltözése. Az az ingatlan, ahol jelenleg ideiglenesen tartózkodik, nem nyújt megfelelő „életteret”. A három gyermeknek egy szobában kell aludnia úgy, hogy ezt megelőzően mindegyiknek külön szobája volt. Veszélybe került a gyermekek megszokott életszínvonala is.

[18] A másodfokú bíróság ítélete nem felel meg a lakáshasználat körében a BH1991. 192. számú eseti döntésben foglaltaknak, mely szerint a gyermekek elhelyezése és a lakáshasználat rendezése egymással szorosan összefüggő olyan kérdések, amelyek általában csak egységesen bírálhatók el. A lakáshasználat rendezését a családvédelmi érdekek is befolyásolják, és a volt házastársi közös lakás használatának módjára kihatással van az, hogy a kiskorú gyermekek elhelyezése melyik szülőnél történt, különösen olyan esetben, amikor önálló szoba szolgál az érintett gyermekek elhelyezésére. A gyermekek részére biztosított szoba használatának kérdése nem különíthető el a gyermekek elhelyezésére vonatkozó döntéstől. A gyermekek szobáját ugyanis rendszerint annak a szülőnek a kizárólagos rendelkezésére kell bocsátani, akinél az azt használó gyermekek elhelyezésre kerültek.

[19] A másodfokú bíróság ítélete ugyancsak nem felel meg a Kúria Pfv.II.21.615/2015/3. számú döntésében foglaltaknak sem, mely szerint a lakáshasználat rendezésekor a kiskorú gyermekek érdekét a bíróságnak hivatalból figyelembe kell vennie. A bíróságnak a gyermekek lakhatását elsősorban a volt közös lakásban kell biztosítani. Az adottságainál fogva oszthatatlan közös lakás kizárólagos használatára a bíróság azt a felet jogosítja fel, akinél a közös kiskorú gyermek elhelyezést nyert.

[20] Nem felel meg a másodfokú bíróság ítélete a BH1982. 291. számú eseti döntésben foglaltaknak sem, ami szerint a volt házastársak lakáshasználatának rendezése során a családvédelmi szempontok nem csupán azt indokolják, hogy a kiskorú gyermekek lakhatási lehetősége biztosítva legyen. A gyermekek nevelését ellátó szülőt sem lehet az elhelyezés kapcsán méltánytalanul hátrányosabb helyzetbe hozni azzal a másik szülővel szemben, aki a gyermekek tényleges ellátásának gondja aló mentesült. A Kúria a Kfv.38.233/2021/6. számú döntésében azt is megfogalmazta, hogy a kapcsolattartás szabályozása során figyelemmel kell lenni mind a már kialakított kapcsolattartási rendre, mind a gondozó szülő érdekeire. A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett.

[21] A jogerős ítélet ellen – a szülői felügyelet rendezése és a kapcsolattartás „tárgyában” részbeni hatályon kívül helyezése, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatása, a szülői felügyelet gyakorlására való feljogosítása; másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítása; harmadlagosan a kapcsolattartásnak az elsőfokú bíróság ítélete elleni harmadlagos fellebbezésében foglaltak szerinti szabályozása iránt – az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte mentesítését az első- és a másodfokú eljárási illeték, valamint a szakértői díjak megfizetése alól, ezen költségek megfizetésére a felperest kérte kötelezni.

[22] Felülvizsgálati kérelmében (annak a szülői felügyelet és a kapcsolattartás „tárgyában” előterjesztett részében) rögzítette azokat az eljárási és anyagi jogi szabályokat, melyeket meglátása szerint sért a jogerős ítélet, hivatkozta azokat a kúriai határozatokat, melyektől álláspontja értelmében jogkérdésben eltért a másodfokú bíróság. Kifejtette felülvizsgálati kérelme IV. pontjában jogi érvelését a szülői felügyelet és a kapcsolattartás tárgyában. Megjelölte Magyarország Alaptörvénye azon cikkeit, melyek ugyancsak sérültek állítása szerint.

[23] A kapcsolattartás szabályozása tárgyában a másodfokú bíróság döntése ellentétes a Kúria Pfv.II.21.337/2020/4. számú határozatában foglaltakkal. „A másodfokú bíróság értékelése és indokolása nem koherens”. Az, hogy a gyermekeket a tanintézményből hozza el és oda viszi vissza, nem jelenti az érdemi kapcsolattartás bővítését. A gyermekek igénye az, hogy azonos időt szeretnének eltölteni a felekkel. A másodfokú bíróság egy, már tíz évvel ezelőtt is elavultnak minősített szélsőségesen aránytalan kapcsolattartási rendszert határozott meg. Figyelembe kellett volna vennie a tudomány újabb eredményeit és a nemzetközi tapasztalatokat, valamint a hatályos jogszabály szellemiségét és célját, mely szerint az „osztott szülői felügyelet”, azaz az azonos időtartamú kapcsolattartás szolgálja leginkább a gyermekek legfőbb érdekét.

[24] Az alperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontjaira, valamint a Pp. 409. § (3) bekezdésére hivatkozással.

[25] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme értelmében az alperes felülvizsgálati kérelme megalapozatlan.

[26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében foglaltak szerint a felperesnek a kapcsolattartást érintő felülvizsgálati kérelme érdemben nem bírálható el, a lakáshasználat rendezése körében pedig nem állapítható meg jogszabálysértés.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] Előre bocsátja a Kúria az alábbiakat: a felperes felülvizsgálati kérelme mellett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett. A Pp. 409. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, ha a felülvizsgálatnak a 408. § alapján nem lenne helye – ugyanakkor törvény a felülvizsgálatot más okból nem zárja ki – a felülvizsgálatot a Kúria a (2) bekezdés szerinti esetekben engedélyezheti, a (3) bekezdés szerinti esetben engedélyezi. A Pp. 407. és 408. §-ai határozzák meg azokat az eseteket, amikor a felülvizsgálat kizárt. A Pp. 408. §-a a vagyoni jogi perekre nézve határoz meg felülvizsgálati tilalmakat azzal, hogy ezekben az ügyekben a törvény kivételesen lehetővé teszi a felülvizsgálat jogegységi célú engedélyezését. Ezek a kivételes lehetőségek a vagyoni jogi ügyekre vonatkoznak. Amellett, hogy a gyermekekkel való kapcsolattartás szabályozása nem tartozik a vagyoni jogi perek csoportjába, a másodfokú bíróság a kapcsolattartást az elsőfokú bíróság rendelkezésétől részben eltérően szabályozta. Mindebből következően nem volt szükséges felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztése a felperes részéről a jogerős határozat felülvizsgálata lehetőségének megteremtése érdekében. Ugyanez vonatkozik az alperes által előterjesztett, a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemre a gyermekeivel való kapcsolattartása szabályozása tekintetében.

[28] Az alperes felülvizsgálati kérelmében támadta a jogerős ítéletet a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése és az ebből fakadó kapcsolattartás szabályozásának tárgyában is, továbbá ehhez kapcsolódóan felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett. Az adott esetben az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése tárgyában, erre tekintettel a Pp. 407. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a Kúria Pfv.I.20.447/2024/3. számú végzésével az alperes felülvizsgálati kérelmét részben a szülői felügyeletre és az ezzel összefüggésben kért kapcsolattartásra vonatkozóan visszautasította, amiből következően pedig az ehhez kapcsolódóan előterjesztett felülvizsgálat engedélyezésének sem lehetett alapja, hiszen a Pp. a felülvizsgálatot kizárja a 407. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján.

[29] Az így elbírált felülvizsgálati kérelmek megalapozatlanok.

[30] A Pp. 406. § (1) bekezdésében és a 424. § (1) bekezdésében foglaltak együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

[31] A felülvizsgálat nem a per folytatása, nem egyfajta harmadfokú eljárás, hanem szigorú eljárásjogi szabályok szerinti rendkívüli perorvoslat, melynek tárgya a jogerős ítélet. A Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül, azaz a felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős határozatnak a felülvizsgálati kérelem keretei közötti felülbírálata.

[32] A felperes felülvizsgálati kérelmét a jogerős ítéletnek a folyamatos kapcsolattartás és a háztársi közös lakás használatának szabályozására vonatkozó rendelkezései ellen terjesztette elő. Felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezését, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte eljárási szabálysértés és anyagi jogszabálysértés miatt.

[33] A Pp. 413. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell – továbbiak mellett – a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.

[34] A felülvizsgálati eljárás tárgya tehát a jogerős határozatnak a felülvizsgálati kérelem keretei közötti felülbírálata. Az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak a Pp. hatályba lépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. Polgári jogegységi határozat szerint a Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadó a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 4. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem – mint az eljárást megindító és annak kereteit meghatározó rendkívüli jogorvoslati eszköz – jogi jelentősége egyebek között abban fogalmazható meg, hogy a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt ok vagy okok keretei között bírálhatja felül. Ennek következtében eljárása során csak a fél felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabálysértés vagy jogszabálysértések fennállását vizsgálhatja. A 4. ponthoz fűzött indokolás értelmében csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja.

[35] A PK vélemény 3. pontja értelmében a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A 3. ponthoz fűzött indokolás szerint a felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit.

[36] A kifejtettekből következően a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem (jelen esetben a felülvizsgálati kérelmek) keretei között vizsgálhatta felül, valamint érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálhatta, amelyek tartalmazták a megsértett jogszabályhely megjelölését és a jogszabálysértés körülírását is.

[37] A felperes felülvizsgálati kérelmében eljárási szabálysértésként sorrendben az első helyen a Pp. 2. § (2) bekezdésére hivatkozott. Ez a jogszabályi rendelkezés a Pp. Alapelvek cím alatt szerepel, tartalma szerint a polgári per jog legfontosabb alapelvét, a rendelkezési elvet fogalmazza meg. A polgári per jog sajátos alapelvei – így a rendelkezési elv is – a polgári per során érvényesülnek, áthatják a polgári perrendtartás és ebből következően a polgári eljárás egészét. Az alapelvek a Pp.-ben foglalt konkrét eljárási szabályokon keresztül érvényesülnek, ezért az alapelvek megsértése is csak közvetett módon, a részletszabályok megsértésén keresztül valósul(hat) meg. Emiatt nem elegendő önmagában az alapelv sérelmére hivatkozás, felülvizsgálati kérelmében a félnek konkrét eljárási szabálysértést kell megjelölnie. Ezt azonban a felperes elmulasztotta, ezért hivatkozását a Kúria figyelmen kívül hagyta.

[38] A felperes felülvizsgálati kérelmében eljárási szabálysértésként a Pp. 206. § (1) bekezdésére és a 221. § (1) bekezdésére is hivatkozott. Felülvizsgálati kérelmében a „Pp.” rövidítést használta, felülvizsgálati kérelme 3. oldalán a III. pontban, mely az Indokolás címet viseli jelölte meg, hogy a „Pp.” rövidítés alatt mit ért: a polgári perrendtartásról szóló „2016. évi CXXX. törvény”(t). Mindkét fokú bíróság eljárását a Pp. által meghatározott szabályok szerint folytatta le, így tekintette ezt a felperes is, hiszen a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt jelölte meg mint megsértett jogszabályt felülvizsgálati kérelmében. Ennek ellenére a jogforrás helyes megjelölése mellett a konkrét jogszabályhelyet tévesen tüntette fel, amely megjelölés nincs összhangban a jogszabálysértés tartalmi körülírásával, melynek értelmében „a másodfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen értékelte, [...], azokból megalapozatlan következtetéseket vont le”, a másodfokú bíróság érdemi indokolást sem adott. A másodfokú bíróság nem alkalmazta a Pp. 206. § [A viszontkereset-levél visszautasítása] (1) bekezdését és a Pp. 221. § [Feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatok] (1) bekezdését, ebből következően azokat megsérteni sem tudta. A Kúria a felperes ezen hivatkozásait is figyelmen kívül hagyta.

[39] A felperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 383. § (3) és (6) bekezdésére is hivatkozott jogszabálysértésként. Ez esetben azonban a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait a felperes nem ismertette, a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag nem írta körül. Ebből következően ezen hivatkozásait sem tudta érdemben vizsgálni a Kúria.

[40] A felperes felülvizsgálati kérelmében anyagi jogszabálysértésként jelölte meg a Ptk. 4:2. § (1) bekezdését. Ezen jogszabályi rendelkezés értelmében a családi jogviszonyokban a gyermek érdeke és jogai fokozott védelemben részesülnek. Az adott jogszabályi rendelkezés családjogi alapelveket fogalmaz meg, a gyermek érdekének védelmét, azonban ezen családjogi alapelv esetében is érvényesül az, amit a Kúria ítélete [36] bekezdésében kifejtett a Pp. alapelveivel összefüggésben, mely szerint az alapelvek megsértése is csak közvetett módon, a részletszabályok megsértésén keresztül valósul meg és emiatt nem elegendő önmagában az alapelv sérelmére hivatkozás, a felülvizsgálati kérelemben a félnek konkrét jogszabálysértést kell megjelölnie.

[41] A felperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályként hivatkozott a Ptk. 4:82. §-ára, de nem jelölte meg, hogy azon belül melyik bekezdés megsértését állítja, azaz nem állapítható meg pontosan a megsértettként állított jogszabályhely, ami akadályozza a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásának.

[42] A felperes felülvizsgálati kérelmében anyagi jogszabálysértésként hivatkozott továbbá a Ptk. 4:21. § (6) bekezdésére és a 4:181. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakra. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság az adott jogszabályi rendelkezéseket tévesen értelmezte és alkalmazta. A gyermekek számára állandóságot, ezáltal biztonságot teremtő kapcsolattartási rendet megváltoztatta annak ellenére, hogy a felek egybehangzó nyilatkozata szerint az elsőfokú bíróság által megállapított kapcsolattartás működik. Kellő súllyal nem vette figyelembe a szakértői bizonyítás eredményét sem. A másodfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen értékelte. Ezen érveléssel összefüggésben hangsúlyozza a Kúria, hogy a felperes a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó jogszabályi rendelkezés [Pp. 279. § (1) bekezdés] megjelölése nélkül hivatkozott a bizonyítékok téves értékelésére, és ezzel összefüggésben hangsúlyozta, hogy a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás rendezése során a gyermek érdekének kell elsődlegesen érvényesülnie, azaz tulajdonképpen a felperes az anyagi jogi szabály megsértését tartalmilag a bizonyítékok – álláspontja szerinti – téves értékelésére alapította. A bizonyítékok mérlegelése azonban a PK vélemény 3. pontja alapján anyagi jogszabályhely megjelölésével nem támadható. A bizonyítás eredményének mérlegelését tehát nem vizsgálhatta a Kúria, a másodfokú bíróság pedig anyagi jogszabályt nem sértett azzal, hogy az alperes és a három gyermek közötti kapcsolattartás rendezése során a felperes által hivatkozott anyagi jogszabályi rendelkezéseket [Ptk. 4:21. § (6) bekezdés, 4:181. § (1)-(3) bekezdés] alkalmazta.

[43] A Legfelsőbb Bíróság 17. számú irányelve nem jogszabály, a felülvizsgálati kérelem pedig jogszabálysértésre alapítható, illetve arra, hogy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér a jogerős határozat.

[44] Az alperes harmadlagos felülvizsgálati kérelme a kapcsolattartásnak az elsőfokú bíróság ítélete elleni harmadlagos fellebbezésében foglaltak szerinti szabályozására irányult. Harmadlagos fellebbezése értelmében az alperes úgy kérte a folyamatos kapcsolattartás szabályozását, hogy minden páratlan héten szerdán 16:00 órától péntek 8:00 óráig, páros héten pénteken 16:00 órától hétfő 8:00 óráig tarthassa gyermekeivel a kapcsolatot. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében előadottakhoz képest a felülvizsgálati kérelem 25. oldalán az 1.2. pontban azt fogalmazta meg, hogy a gyermekek számára legjobb lenne az azonos időtartamú kapcsolattartás („osztott szülői felügyelet”). Megállapítható tehát, hogy az alperes felülvizsgálati kérelme nincs összhangban annak indokaival. Ezen túlmenően a tekintetben is hiányos az alperes felülvizsgálati kérelme, hogy ebben a körben nem jelölte meg a megsértett jogszabályhelyet, a jogszabálysértést tartalmilag nem írta körül, az arra vonatkozó jogi álláspontját nem fejtette ki. A felülvizsgálati kérelemnek azonban csak azok a hivatkozásai vizsgálhatók érdemben, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek. Ez az alperes felülvizsgálati kérelme esetében nem állapítható meg, ezért hivatkozását a Kúria figyelmen kívül hagyta.

[45] Hivatkozott ugyan az alperes felülvizsgálati kérelmében a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre, azonban nem jelölte meg azt a jogkérdést,

amelyben álláspontja szerint a jogerős ítélet eltért a Kúria közzétett határozatától. Ebből következően ezen érvelésével sem tudott érdemben foglalkozni a Kúria.

[46] A kifejtettekből következően a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelmekben hivatkozottak miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 424. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartotta.

Záró rész

[47] A felek felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazásra kerülő Pp. 83. § (2) bekezdése szerint mindegyik fél viseli a saját felülvizsgálati költségét. A felek a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelesek a Pp. 102. § (1) bekezdésében foglaltak alapján. A Kúria tájékoztatja a feleket, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetniük. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetniük: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát (Pfv.I.20.447/2024/7.) és az adóazonosító jelüket.

[48] A Kúria a felülvizsgálati kérelmeket tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 405. § (1) bekezdése által felhívott Pp. 376. § (1) bekezdése alapján.

[49] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2024. szeptember 3.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. előadó bíró, dr. Cseh Attila s.k. bíró, dr. Parlagi Mátyás s.k. bíró, dr. Szabó Klára s.k. bíró